

Regional elevhälsoplan

Alueellinen opiskeluhoitosuunnitelma

Styrelse xx.xx.2022 § x – Hallitus xx.xx.2022 § x

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

Utbildningsanordnarens elevhälsoplan och regional elevhälsoplan (1287/2013, 377/2022 13, 13a §§)

- Utbildningsanordnaren ska utarbeta en elevhälsoplan för genomförandet av den samlade elevhälsan som innehåller målen och de centrala principerna för att genomföra elevhälsan samt åtgärder för att genomföra och följa upp elevhälsan
- för ordnandet av de elevhälsotjänster som ett välfärdsområde ansvarar för ska välfärdsområdet för varje fullmäktigeperiod ha en regional elevhälsoplan.
 - Planen godkänns av välfärdsområdesfullmäktige grundar sig på de elevhälsoplaner som utarbetats av utbildningsanordnare inom välfärdsområdets område
- Omfattar elev- och studerandevårdstjänster för förskolan, grundläggande utbildningen och de studerande på andra stadiets utbildning som omfattas av studerandevården

Koulutuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelma ja alueellinen opiskeluhoitosuunnitelma (1287/2013, 377/2022 13, 13a §§)

- Koulutuksen järjestäjän on laadittava opiskeluhoollon kokonaisuuden toteuttamiseksi koulutuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelma. Koulutuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelman tulee sisältää opiskeluhoollon toteuttamisen tavoitteet ja keskeiset periaatteet sekä toimenpiteet opiskeluhoollon toteuttamiseksi ja seuraamiseksi
- Hyvinvointialueella tulee olla valtuustokausittainen alueellinen opiskeluhoitosuunnitelma hyvinvointialueen vastuulla olevien opiskeluhoitopalvelujen järjestämiseksi.
 - Alueellinen opiskeluhoitosuunnitelma perustuu hyvinvointialueen alueella sijaitsevien koulutuksen järjestäjien opiskeluhoitosuunnitelmiin. Suunnitelma hyväksytään hyvinvointialueen aluevaltuustossa
- Koskee esikoulun, perusopetuksen ja toisen asteen opiskeluhooltoon oikeutettujen oppilas- ja opiskelijahuitopalveluja

Innehåll

- målen och de centrala principerna för det regionala genomförandet av elevhälsotjänsterna
- plan för samarbetet mellan välfärdsområdet och utbildningsanordnarna för genomförandet av den samlade elevhälsan
- sådana uppskattningar av det totala behovet av elevhälsotjänster som framgår av de elevhälsoplaner som utarbetats av utbildningsanordnare inom välfärdsområdets område samt andra eventuella behövliga åtgärder
- plan för fördelningen av elevhälsotjänsternas resurser
- åtgärder för att genomföra och följa upp den regionala elevhälsoplanen
- hur tillgodoseendet av de studerandes språkliga rättigheter i elevhälsotjänsterna beaktas.
- elevhälsoplanen ska fogas till den regionala välfärdsplanen för barn och unga. **I Osterbotten ingår den regionala välfärdsplanen för barn- och unga i den regionala välfärdsplanen som i sin tur är en del av välfärdsområdets servicestrategi.**

Sisältö

- opiskeluhuoltopalvelujen alueellisen toteuttamisen tavoitteet ja keskeiset periaatteet
- suunnitelma hyvinvointialueen ja koulutuksen järjestäjien välisestä yhteistyöstä opiskeluhuollon kokonaisuuden toteuttamiseksi
- hyvinvointialueen alueella sijaitsevien koulutuksen järjestäjien opiskeluhuoltosuunnitelmista ilmenneet arviot opiskeluhuoltopalvelujen kokonaistarpeesta ja muut mahdollisesti tarvittavat toimenpiteet
- suunnitelma opiskeluhuoltopalvelujen voimavarojen kohdentamisesta
- toimenpiteet alueellisen opiskeluhuoltosuunnitelman toteuttamiseksi ja seuraamiseksi.
- alueellisessa opiskeluhuoltosuunnitelmassa on huomioitava opiskelijoiden kielellisten oikeuksien toteutuminen opiskeluhuoltopalveluissa.
- opiskeluhuoltosuunnitelma tulee liittää alueelliseen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan. **Pohjanmaalla alueellinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma sisältyy alueelliseen hyvinvointisuunnitelmaan, joka puolestaan on osa hyvinvointialueen palvelustrategiaa.**

Regional samarbetsgrupp för elevhälsa; 377/2022 14a §

- Valfärdsområdet ska tillsammans med kommunerna inom sitt område bilda en regional samarbetsgrupp för elevhälsa
- Om det inom valfärdsområdets område utöver kommunen finns andra utbildningsanordnare, ska dessa vara representerade i samarbetsgruppen.
- I samarbetsgruppen ska det dessutom ingå representanter för föräldrar eller vårdnadshavare till minderåriga och för de studerande, representanter för de anställda inom elevhälsan samt vid behov andra samarbetsparter

Uppgifter:

1. bereda en regional elevhälsoplan för valfärdsområdesfullmäktige,
2. följa genomförandet av den regionala elevhälsoplanen, samt följa genomförandet av samarbetet mellan elevhälsotjänsterna, utbildningsanordnarna, social- och hälsovårdstjänsterna och andra behövliga tjänster
3. behandla frågor som gäller samarbetet inom elevhälsan mellan valfärdsområdet och utbildningsanordnare som är verksamma inom dess område
4. sköta andra uppgifter som separat tilldelats den

I den regionala samarbetsgruppen för elevhälsa inom ett tvåspråkigt valfärdsområde ska båda nationalspråken vara representerade.

Alueellinen opiskeluhuollon yhteistyöryhmä; 377/2022 14a§

- Hyvinvointialueen on yhdessä alueensa kuntien kanssa muodostettava alueellinen opiskeluhuollon yhteistyöryhmä
- Jos hyvinvointialueen alueella on kunnan lisäksi muita koulutuksen järjestäjiä, heidän tulee olla edustettuina yhteistyöryhmässä.
- Yhteistyöryhmässä tulee lisäksi olla alaikäisten vanhempien tai huoltajien sekä opiskelijoiden edustajia, opiskeluhoollon työntekijöiden edustajia sekä tarvittaessa muita yhteistyötahoja.

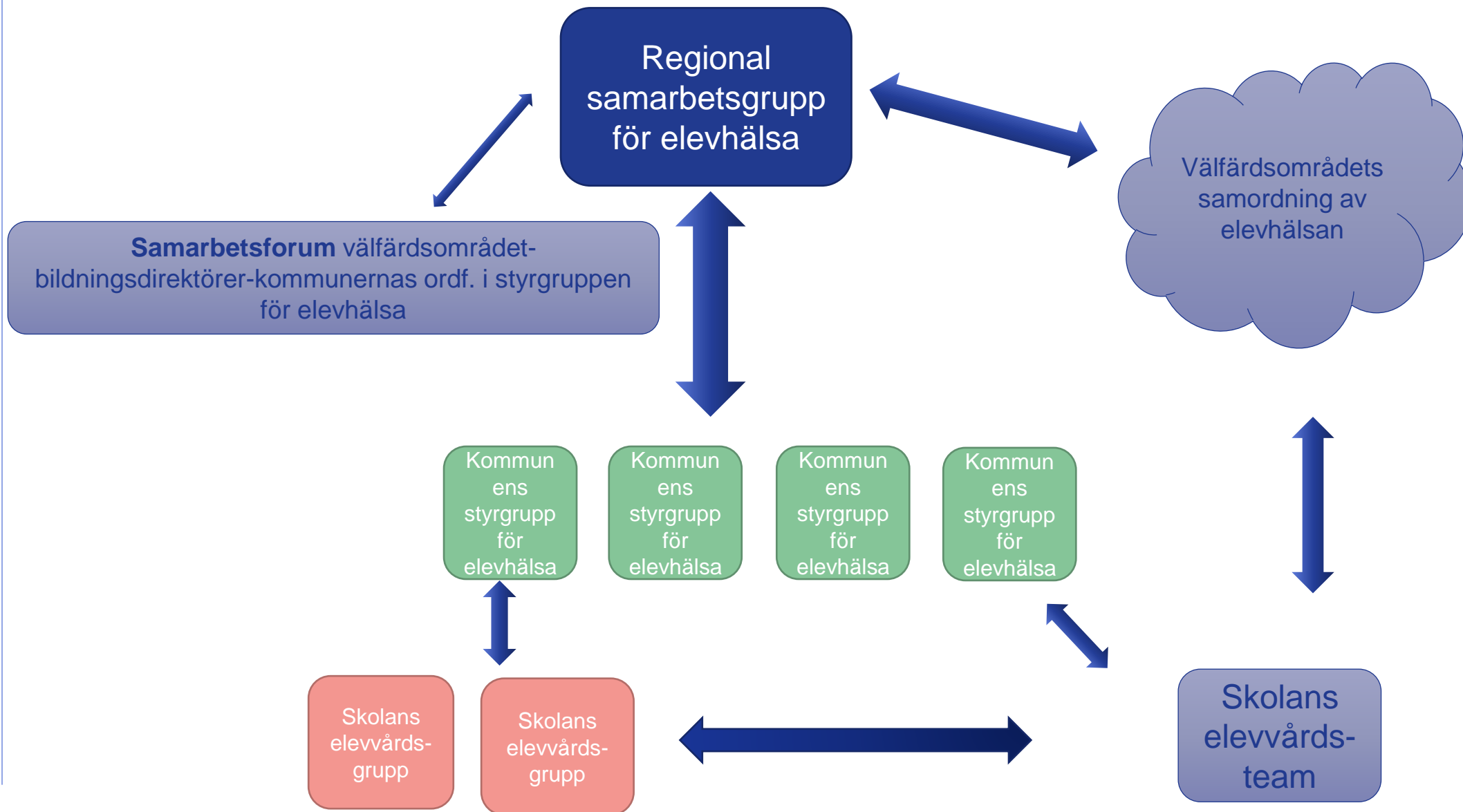
Tehtävät:

1. valmistella alueellinen opiskeluhoollon suunnitelma hyvinvointialueen aluevaltuustolle
2. seurata alueellisen opiskeluhoollon suunnitelman toteutumista sekä lisäksi opiskeluhoollon palvelujen, koulutuksen järjestäjien, sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen sekä muiden tarvittavien palvelujen yhteistyön toteutumista;
3. käsitellä hyvinvointialueen ja sen alueella toimivien koulutuksen järjestäjien välisiä opiskeluhoollon yhteistyökysymyksiä;
4. huolehtia muista sille erikseen annettavista tehtävistä.

Kaksikielisen hyvinvointialueen alueellisessa opiskeluhoollon yhteistyöryhmässä on oltava kummankin kansalliskielen edustus.

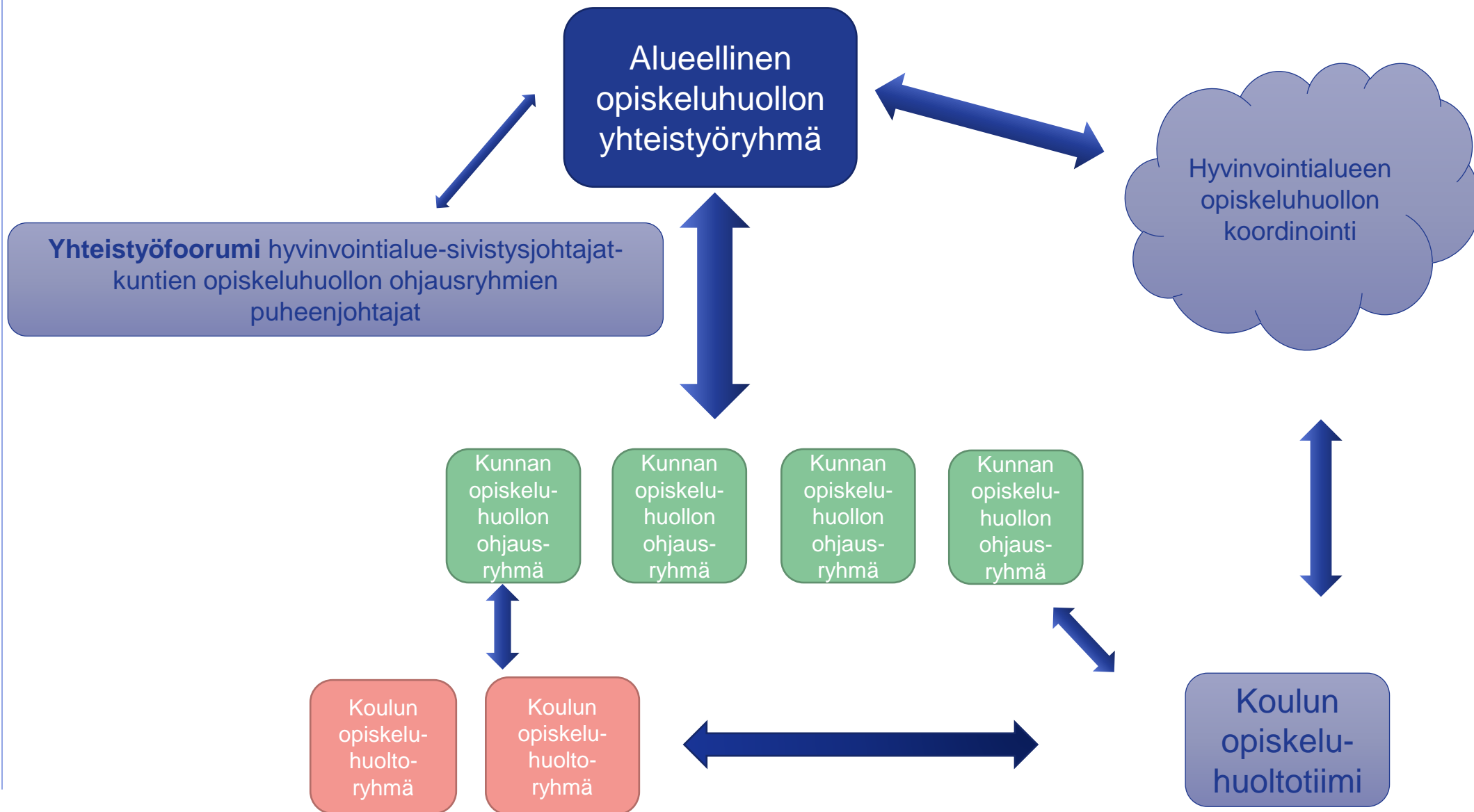

Organisering av elevvården i Österbottens välfärdsområde

Opiskeluhuollon järjestäminen Pohjanmaan hyvinvointialueella

Målen och de centrala principerna för det regionala genomförandet av elev- och studerandevårdstjänsterna

Gemensam elevvård

- Skolans elev- och studerandevårdsgrupp
- Valfärdsområdets/Elevvårdspersonalens del i den gemensamma elevvården:
- Elevvårdspersonalens arbete bör i första hand riktas mot gemensamma, förebyggande och hälsofrämjande insatser
 - Tillräckligt med resurser bör reserveras för detta arbete
 - Det är viktigt att dessa insatser i framtiden även synliggörs i statistiken för elevvårdspersonalens arbete

Individuell elevvård

- Elevhälsans skolhälsovårdartjänster
- Elevhälsans kurators – och skolpsykologtjänster
- Elevhälsans läkartjänster
- Övriga sakkunniga?
- Yrkesövergripande individuell elevvård - Expertgrupp

Opiskeluhoitopalvelujen alueellisen toteuttamisen tavoitteet ja keskeiset periaatteet

Yhteinen opiskeluhoito

- Koulun opiskeluhoitoryhmä
- Hyvinvointialueen/opiskeluhoitohenkilöstön osuus yhteisessä opiskeluhoitossa:
- Opiskeluhoitohenkilöstön työskentely tulee kohdentaa ensisijaisesti yhteisiin, ehkäiseviin ja terveyttä edistäviin toimenpiteisiin
 - Työhön tulee varata riittävästi resursseja
 - On tärkeää, että nämä toimenpiteet näkyvät tulevaisuudessa myös opiskeluhoitohenkilöstön työn tilastoinnissa

Yksilökohtainen opiskeluhoito

- Opiskeluhoitokouluterveydenhoitajan palvelut
- Opiskeluhoitokuraattori- ja koulupsykologipalvelut
- Opiskeluhoitokäikärilpaelut
- Muut asiantuntijat?
- Toimialojen välinen yksilökohtainen opiskelijahuolto - Asiantuntijaryhmä

Samarbetet mellan välfärdsområdet och utbildningsanordnarna för genomförandet av den samlade elevhälsan

- I enlighet med 14a § i lagen om elev och studerandehälsovård (1287/2013) har Österbottens välfärdsområde, i samarbete med kommunerna och övriga utbildningsanordnare i området, bildat en regional samarbetsgrupp för elevhälsa
- I samarbetsgruppen ingår medlemmar från välfärdsområdet, utbildningsanordnarna, föräldrar eller vårdnadshavare till minderåriga, för de studerande och representanter för de anställda inom elevhälsan.

Hyvinvointialueen ja koulutuksen järjestäjien välinen yhteistyö opiskeluhoollon kokonaisuuden toteuttamiseksi

- Pohjanmaan hyvinvointialue on muodostanut yhdessä alueensa kuntien ja muiden koulutuksen järjestäjien kanssa alueellisen opiskeluhoollon yhteistyöryhmän oppilas- ja opiskelijahuoltolain (1287/2013) 14a §:n mukaisesti.
- Yhteistyöryhmään kuuluu hyvinvointialueen, koulutuksen järjestäjien, alaikäisten vanhempien tai huoltajien, opiskelijoiden ja opiskeluhoollon työntekijöiden edustajia.

Regionala samarbetsgruppen för elevhälsas uppgifter

- bereda en regional elevhälsoplan för välfärdsområdesfullmäktige,
- följa genomförandet av den regionala elevhälsoplanen, samt följa genomförandet av samarbetet mellan elevhälsotjänsterna, utbildningsanordnarna, social- och hälsovårdstjänsterna och andra behövliga tjänster
- behandla frågor som gäller samarbetet inom elevhälsan mellan välfärdsområdet och utbildningsanordnare som är verksamma inom dess område
- sköta andra uppgifter som separat tilldelats den

Alueellisen opiskeluhoollon yhteistyöryhmän tehtävät

- valmistella alueellinen opiskeluhoitosuunnitelma hyvinvointialueen aluevaltuustolle,
- seurata alueellisen opiskeluhoitosuunnitelman toteutumista sekä opiskeluhoitopalvelujen, koulutuksen järjestäjien, sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen ja muiden tarvittavien palvelujen yhteistyön toteutumista
- käsitellä hyvinvointialueen ja sen alueella toimivien koulutuksen järjestäjien välisiä opiskeluhoollon yhteistyökysymyksiä
- huolehtia muista sille erikseen annettavista tehtävistä

Behovet av elevhälsotjänster och fördelning av elevhälsotjänsternas resurser

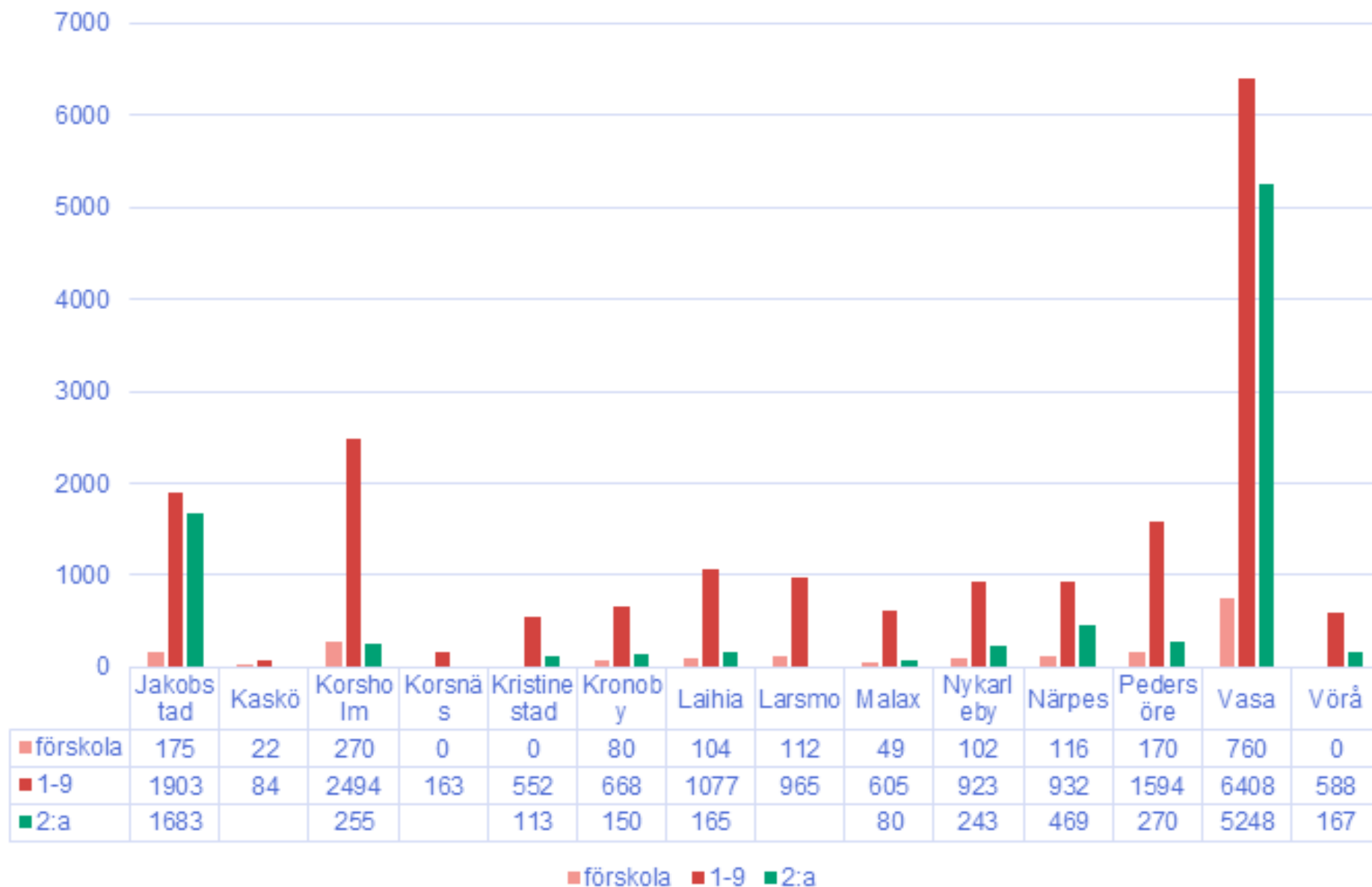
- I Österbotten finns ca 120 grundskolor och drygt 30 läroinrättningar på andra stadiet.
- Skolorna storlek varierar från färre än 10 till fler än 700 elever
- På andra stadiet studerandeantal från färre än 50 till ca 1000.
- Stor skillnad mellan enheterna hur elevvården arbetar, hur ofta elevvårdspersonalen är på plats i skolan och hur många enheter den enskilda personalen ansvarar för.
- Vissa skolor är språkligt så gott som helt homogena, medan upp till 50% av eleverna i andra skolor har annat modersmål än finska eller svenska.
- Andelen elever med förlängd läroplikt är ganska jämnt fördelad, förutom i vissa specialskolor/klasser.
- Ett bra, jämförande mått på sociala utmaningar i de olika skolorna saknas ännu.
- Behovet av elevvårdstjänster är större i högstadierna jämfört med i lågstadierna, utmaningarna är större i yrkesskolorna jämfört med gymnasierna.
- Eleverna i förskolan omfattas ännu inte fullt ut av elevvårdstjänsterna.

Opiskeluhoitopalvelujen tarve ja opiskeluhoitopalvelujen voimavarojen kohdentaminen

- Pohjanmaalla on n. 120 peruskoulua ja runsaat 30 toisen asteen oppilaitosta.
- Koulujen koko vaihtelee alle 10 oppilaasta yli 700 oppilaaseen.
- Toisen asteen opiskelijoiden määrä vaihtelee alle 50:stä n. 1000:een.
- Yksikköjen välillä suuria eroja opiskeluhoiton työskentelytavassa sekä siinä, kuinka usein opiskeluhoiton henkilöstö on paikalla koulussa ja monestako yksiköstä yksittäinen henkilöstö vastaa.
- Eräät koulut ovat kielellisesti lähes homogeenisia, kun taas joidenkin koulujen oppilaista jopa 50 %:lla on muu äidinkieli kuin suomi tai ruotsi.
- Pidennetyt oppivelvollisuuden piirissä olevien oppilaiden osuus on jakautunut melko tasaisesti lukuun ottamatta eräitä erityiskouluja/-luokkia.
- Hyvä, vertaileva mittari eri koulujen sosiaalisista haasteista puuttuu vielä.
- Opiskeluhoitopalvelujen tarve on yläkouluissa suurempi kuin alakouluissa, ammattikouluissa haasteet ovat suurempia kuin lukioissa.
- Esikoululaiset eivät kuulu vielä täysin opiskeluhoitopalvelujen piiriin.

Elev- och studerandeantal

Dimensionering

- 670 elever/skolkurator
- 780 elever/skolpsykolog
- 600 elever/ skolhälsovårdare
 - Dimensioneringen ca 20 år gammal och helt otillräcklig för dagens behov
- 570 studerande / hälsovårdare inom studerandehälsovården
- 2100 elever/ skolläkare, 1800 inom andra stadiet
- Dessutom skall det i “bedömningen av det totala behovet beaktas förutom antalet elever och studerande även det uppskattade behovet av stöd bland elever och studerande i olika åldrar och med olika bakgrund samt uppgifter som gäller studierna och läroanstaltsgemenskaper” (RP 19/22)

Mitotitus

- 670 oppilasta/koulukuraattori
- 780 oppilasta/koulupsykologi
- 600 oppilasta/kouluterveydenhoitaja
 - Mitotitus n. 20 vuotta vanha ja täysin riittämätön nykyisiin tarpeisiin
- 570 opiskelijaa/terveydenhoitaja opiskeluterveydenhuollossa
- 2100 oppilasta/koululääkäri, toisella asteella 1800
- Lisäksi “kokonaistarpeen arvioissa huomioitaisiin oppilas- ja opiskelijamäärien lisäksi eri ikäisten ja eri taustoista tulevien oppilaiden ja opiskelijoiden arvioitu tuen tarve sekä opiskeluun ja oppilaitosyhteisöihin liittyvät tiedot” (HE 19/22)

Principer för ökad dimensionering?

- Antal skolor
- Högstadier mera än lågstadier
- Yrkesskolor?
- Specialskolor
- andel elever / studerande där tolk krävs

Mitoituksen nostamisen periaatteet?

- Koulujen määrä
- Yläkouluja enemmän kuin alakouluja
- Ammattikoulut?
- Erityiskoulut
- Tulkkia tarvitsevien oppilaiden/opiskelijoiden määrä

Kommun	elever/ Skol- hälsovårdare	elever/ skolläkare	elever / kurator	elever / bu skolpsykolog	studerande / hälsovårdare	studerande / kurator
Jakobstad	377		370	1881	691	
Kaskö	280					
Korsholm	390		614	1006	638	1275
Korsnäs	326		471			
Kristinestad	357		427	898	452	
Kronoby	748		898?	748	0	
Laihia	449		673	673	825	
Larsmo	513		539	1077		
Malax	334		471	1413	400	
Nykarleby	637		735	1268	694	
Närpes	491		521	759	469	
Pedersöre	523		535	814	415	
Vasa	442		563	717	583	875
Vörå	411		423	845	167	

Kunta	oppilaat/kou- luterv.hoitaja	oppilaat/koulu- lääkäri	oppilaat/ kuraattori	oppilaat/koulu- psykologi	opiskelijat /kouluterv.hoitaja	opiskelijat/kuraattori
Pietarsaari	377		370	1881	691	
Kaskinen	280					
Mustasaari	390		614	1006	638	1275
Korsnäs	326		471			
Kristiinank.	357		427	898	452	
Kruunupyy	748		898?	748	0	
Laihia	449		673	673	825	
Luoto	513		539	1077		
Maalahti	334		471	1413	400	
U-pyy	637		735	1268	694	
Närpiö	491		521	759	469	
Pedersöre	523		535	814	415	
Vaasa	442		563	717	583	875
Vierjärvi	411		422	845	167	

Mål och tyngdpunktsområden för elevvården under planeperioden

- **Målsättningar för elevvården 2023**
 - Rekrytering av elevvårdspersonal för att uppfylla rekommenderad och lagstadgad dimensionering
 - Verksamhetsmodell och handlingsplan vid skolfrånvaro
 - Modell för information om psykisk hälsa åt ungdomar i högstadiet utarbetas i samarbete med tredje sektorn (t.ex. YAM och Nuorten Kompassi)
 - Fortsatt ibruktagning av TLP- och IPC metoderna i skol- och studerandehälsövården
 - Rutiner för att samla in, sammanställa och följa upp de omfattande läkargranskningarna i skolorna utarbetas
- **Åtgärder 2023 där elevvården ingår**
 - Via projekten framtidens social- och hälsocentral och Prima Botnia
 - Ungdomschatten Zoturi piloteras (<http://www.normaali.fi/>) piloteras
 - Arbetet med en digital servicekatalog påbörjas som en del i utvecklandet av det digitala familjecentret
 - Servicekedja för ungas droganvändning utarbetas
 - Servicekedja för barn och unga med utmanande beteende
 - utvecklande av familjecentermodellen

Tavoitteet ja painopisteet suunnitelmakauden ajaksi

- **Opiskeluhuollon tavoitteet 2023**
 - Opiskeluhooltohenkilöstön rekrytointi suositellun ja lakisääteisen mitoituksen täyttämiseksi
 - Toimintamalli ja toimintasuunnitelma koulupoissaolojen varalta
 - Yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa laaditaan malli mielenterveysasioista tiedottamiseksi yläkoululaisille (esim. YAM ja Nuorten Kompassi)
 - Jatketaan TLP- ja IPC-menetelmien käyttöönottoa koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa
 - Laaditaan koulujen laajojen lääkärintarkastusten keruu-, koostamis- ja seurantamenettely
- **Vuoden 2023 toimenpiteet, joihin opiskeluhoolto osallistuu**
 - Tulevaisuuden sote-keskus - ja Prima Botnia - hankkeiden kautta
 - pilotoidaan nuorten chat Zoturi
 - pilotoidaan (<http://www.normaali.fi/>)
 - Aloitetaan sähköisen palveluluettelon laatiminen osana sähköisen perhekeskuksen kehittämistä
 - Laaditaan nuorten päihderiippuvuuden palveluketju
 - Haastavasti käyttäytyvien lasten ja nuorten palveluketju
 - Perhekeskusmallin kehittäminen

Rusmedelsförebyggande arbete

- De flesta kommuner och läroinrättningar har aktuella rusmedelsförbyggande planer.
- Under 2023 utarbetas en gemensam del för elev- och studerandehälsovården inom välfärdsområdet
- Gemensamma principer för hur SORA-lagstiftningen inom yrkesutbildningen ska beaktas utarbetas

Ehkäisevä päihdetyö

- Useimmilla kunnilla ja oppilaitoksilla on ajantasaiset päihteidenkäytön ehkäisysuunnitelmat.
- Vuonna 2023 laaditaan yhteinen hyvinvointialueen opiskeluhuollon osuus.
- Laaditaan yhteiset periaatteet sille, miten ammatillisen koulutuksen SORA-lainsäädäntö otetaan huomioon.

Övriga teman

- Oroande skolfrånvaro
- Elever och studerande med hälsoproblem och sjukdomssymptom
 - Läkemedel i skolan
 - Specialdieter
- Elevvårdens användning av skolans kommunikationskanaler

Muut teemat

- Huolestuttavat koulupoissaolot
- Oppilaat ja opiskelijat, joilla terveystoimintaa ja sairauten oireita
 - Lääkkeet koulussa
 - Erityisruokavaliot
- Koulun viestintäkanavien käyttö opiskeluhuollossa

Indikatorer i uppföljningen

- de av välfärdsområdets indikatorer som är relevanta för skol- och studerandevården
- mått på personaldimensionering
- för verksamheten relevanta indikatorer i det nationella minidatainnehållet för social- och hälsovården
- resultaten i hälsa i skolanundersökningen
- elev- och studeranderespons
- personalens välmående

Seurannan indikaattorit

- hyvinvointialueen indikaattorit, jotka ovat merkityksellisiä opiskeluhuollon kannalta
- henkilöstömitoituksen mittari
- toiminnan kannalta merkitykselliset indikaattorit sosiaali- ja terveydenhuollon kansallisessa vähimmäistietosisällössä
- kouluterveyskyselyn tulokset
- oppilas- ja opiskelijapalaute
- henkilöstön hyvinvointi

De studerandes språkliga rättigheter i elevhälsotjänsterna

- Elever och studerande har rätt att få elevvårdstjänster på sitt modersmål till den de det är svenska eller finska
- När modersmålet är ett annat och ett gemensamt språk saknas används professionell tolk
- Situationer där anhöriga fungerar som tolk undviks alltid då det är möjligt.

Opiskelijoiden kielelliset oikeudet opiskeluhuoltopalveluissa

- Oppilailla ja opiskelijoilla on oikeus saada opiskeluhuoltopalveluja omalla äidinkielellään sikäli kuin se on ruotsi tai suomi.
- Kun äidinkieli on jokin muu ja yhteinen kieli puuttuu, käytetään ammattimaista tulkkia.
- Tilanteita, joissa omaiset toimivat tulkkina, vältetään mahdollisimman pitkälti.

Välstånd genom livet. Hyvinvointia läpi elämän.

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue